

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
İÇİNDEKİLER	11
KISALTMALAR CETVELİ	17
GİRİŞ.....	19

I. KISIM

CİNSEL SUÇLARDA İSPATLAMA ve DELİLLER

I. BÖLÜM; CEZA MUHAKEMESİNDE İSPATIN ESASLARI.....	29
A-) GENEL OLARAK İSPATLAMA	29
1-) İspat Kavramı ve İspatın Konusu	29
2-) İspat Külfeti	32
3-) İspati Gerekmeyen Hususlar	33
B-) İSPATIN GENEL İLKELERİ	33
1-) Her Türlü Delille İspat	34
2-) Delil Serbestliği İlkesi	34
3-) Sıkı Biçimlilik	35
4-) Önemli Her Vakıanın En Az Bir Delille İspati	35
5-) Resen Tahkik	35
6-) Delilleri Değerlendirme Serbestliği	36
7-) Talep Üzerine veya Resen Delil Toplama	37
8-) İspatlamada Zaman Kısıtlaması Olmaması	38
9-) Mükemmel İspatlama	38
10-) Delilin Hukuka Uygun Elde Edilmesi	39
11-) Kendini veya Yakınlarını Suçlamaya Zorlanmama	40
12-) Bütün Delilleri Tüketme	40
13-) Eksiksiz Soruşturma Yapma	40
14-) Savunmanın İspatlanması	41

C-) GENEL OLARAK DELİLLER	42
1-) Delil, Belirti, Emare, İz ve Karine Kavramları	42
2-) Delillerin Sınıflandırılması	45
3-) Ceza Muhakemesinde Bazı Delillerin Özelliği	46
4-) Delillerin Derecelendirilmesi	48
5-) Delilleri Değerlendirme	49
6-) Cinsel Suçlarda Delil Elde Etme Zorluğu	52
II. BÖLÜM; CİNSEL SUÇUN DELİLLERİ	55
1-) BELİRTİ DELİLLERİ	56
A-) GİYSİLER	57
B-) RAPORLAR	58
1-) Beden Adli Muayene Raporu	59
2-) Genital Organların Muayene Raporu	61
3-) Sürüntü Örneği Almak	65
4-) Kan ve İdrar Tahlili	66
5-) Babalık Testi	66
6-) Akıl Hastalığı Raporu	67
7-) Mağdurun Ruh Sağlığı Raporu	68
8-) Mağdur Çocuk Sosyal İnceleme Raporu	70
9-) Davranışlarını Algılama ve Yönlendirme Yeteneği Raporu	70
10-) Suça Sürüklenen Çocuk Sosyal İnceleme Raporu	70
11-) Parmak veya Avuç İzi Raporu	71
C-) OLAY (SUÇ) YERİ İNCELEMESİ veya KEŞİF	71
D-) TEŞHİS	73
E-) ELEKTRONİK İZLER	74
1-) İletişim Kayıtları	74
2-) Kamera Görüntüleri	75
2-) BELGE DELİLLERİ	76
1-) Yakalama Tutanağı	76
2-) Araştırma Tutanakları	77
3-) Diğer Belgeler	78

3-) BEYAN DELİLLERİ	78
A-) ŞÜPHELİ-SANIK BEYANI.....	79
1-) İnkâr	80
2-) İkrar.....	81
3-) Sanığın Pişmanlığı.....	84
4-) Sanığın Mağduru Suçlaması	85
5-) Sanığın Karakteri	87
B-) TANIK BEYANI	87
1-) Tanık Beyani	87
2-) Duyan İlk Tanık Beyani	88
3-) Gizli Tanık Beyani	89
4-) Mağdurların Birbirine Tanıklığı.....	89

İKİNCİ KISIM
CİNSEL SUÇLARDA MAĞDUR BEYANI ALINMASI USULÜ

I. BÖLÜM; MAĞDUR KAVRAMI	93
II. BÖLÜM; CEZA MUHAKEMESİ KANUNUNDA MAĞDURUN HAK VE YETKİLERINE İLİŞKİN DÜZENLEMELER	97
1-) Genel Olarak Mağdurun Hakları	97
2-) Hakimlik Engeli ve Ret Sebebi.....	98
3-) Bilirkişi ve Mağdur İlişkisi.....	98
4-) Delil Toplanması Talep Hakkı.....	98
5-) Mağdurun Vücudu Üzerinden Delil Toplama.....	99
6-) Keşifte Hazır Bulunma	99
7-) Mağdurun Haklarını Teminat Altına Alan Adli Kontrol Kararı	100
8-) Elkoymannın Mağdura Bildirilmesi	100
9-) Şikâyetten Vazgeçme	100
10-) Kamu Davasını Açımda Takdir Yetkisi	101
11-) Mağduru İddianamede Gösterme	101
12-) Davanın Konusu İddianamede Ferdileştirilmiş Fiil	102
13-) Kapalı Duruşma.....	109
14-) Ek Savunma	110
15-) Uzlaşturma.....	111

III. BÖLÜM; Mağdur Beyanı Alma Usulü	113
1-) Mağduru İfade veya Beyan İçin Çağırma	113
2-) Mağdura Haklarını Hatırlatma	114
3-) Mağduru Dinleme Usulü.....	115
4-) Mağdurun Beyanını Duruşmada Huzurda Almak.....	116
5-) Mağduru Dinleme Mecburiyeti	117
6-) Telafi Edici Tedbire Başvurma.....	122
7-) Kayıt Tutma	124
8-) Dinlemede Sırasında Bulunabilecek Kişiler	126
9-) Mağdurun Bir Kez Dinlenmesi İlkesi	127
10-) Uzman Bulundurma.....	129
11-) Görevsiz Mahkemenin Mağduru Dinlemesi	130
12-) Yetkisiz Mahkemenin Mağduru Dinlemesi	131
IV. BÖLÜM; Cinsel Suçtan Açılan Ceza Davasında Mağdurun Temsili.....	133
1-) KATILMA.....	133
a-) Suçtan Zarar Gören ve Katılma	133
b-) Katılma Talebi	135
c-) Cinsel Suçlarda Katılma	136
2-) MAĞDURUN KANUNİ TEMSİLİ	138
a-) Veli	138
b-) Vasi	139
c-) Kayyım	140
d-) Evlat Edinen	142
3-) MAĞDURA HUKUKİ YARDIMCI (VEKİL).....	143
4-) AİLE ve SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	147
V. BÖLÜM; Mağdurun Gerçek Yaşının Tespiti	149
1-) Yaş Sorunun Kaynağı;	149
2-) Mağdurun Gerçek Yaşının Önemi	149
3-) Mağdurun Yaşa İtiraz	150
4-) Yaş Düzeltmesi Yapılamayan Hal	151
5-) Gerçek Yaşı Belirlemek İçin Doğum Tarihi Tespiti	151
6-) Yaşa Hata Savunması	154
7-) Yaş Düzeltme Davası	155
8-) Yaş Düzeltmenin Sonuçları	157

ÜÇÜNCÜ KISIM
MAĞDUR BEYANININ CİNSEL SUÇLARDA DELİL KABUL
EDİLMESİ ve DEĞERLENDİRİLMESİ

I. BÖLÜM; MAĞDUR BEYANI DELİLİ	161
1-) MAĞDURUN BEYANININ DELİL OLMASI	161
2-) MAĞDURUN GERÇEĞİ GİZLEMEDEN veya DEĞİŞTİRMEDEN BEYAN ETMESİ	164
II. BÖLÜM; MAĞDUR BEYANI DELİLİNDE ÖZELLİKLİ DURUMLAR.....	169
1-) REŞİT (YETİŞKİN, ERGİN) MAĞDUR BEYANI	169
a-) Başka Delil Araştırması	169
b-) Mağdur Beyanının Doğruluk Sınaması	171
c-) Hassas Mağdur Beyanları	173
d-) Gerçeğe Aykırı Beyanı Önleme	174
2-) KÜCÜK (ÇOCUK veya GENÇ) BEYANI	174
a-) Çocuk Kavramı	174
b-) Cinsel İstismar Mağduru Çocuk Beyanı.....	175
c-) Mağdur Çocuğun İfadesi Alınırken Usul	175
d-) Mağdur Çocuk Yerine Alternatif Kişileri Dinleme	176
e-) Mağdur Çocuk Beyanı Delilinin Sorunları	177
f-) Cinsel İstismarın Ortaya Çıkarılmasının Zorluğu	179
g-) Mağdur Çocuğun Beyanının Doğruluğu	180
h-) İhtiyatla Değerlendirilmesi Gereken Mağdur Çocuk Beyanı	180
i-) Çocuk Beyanının İspatta Değeri Konusundaki Görüşler	181
3-) ZEKÂ GERİLİĞİ BULUNAN MAĞDURUN BEYANI	183
a-) Tanım ve Kavram	183
b-) Akıl Hastalığının Dereceleri	184
c-) Akıl Hastalığının Tespiti	185
d-) Akıl Hastası Mağdur Beyanının Delil Olması İçin Raporda Sorulması Gerekenler	186
e-) Akıl Hastası Mağdurun Beyanının Delil Olması	187
III. BÖLÜM; MAĞDUR BEYANI DELİLİNİN SAĞLAMLIK ÖLÇÜTLERİ	193
1-) BEYANIN AÇIK ve UZUN OLMASI	193
2-) MANTIK YAPISININ TUTARLILIGI.....	194
3-) AYRINTI	197
a-) Orijinal Ayrıntı	198
b-) İç İçe Geçmiş Anlatım	198

4-) İSTİKRARLILIK	198
a-) Beyanda İstikrar	198
b-) Mağdura Beyanını Değiştirme Baskısı	200
IV. BÖLÜM; MAĞDUR BEYANI DELİLİNİ GÜVENİLİR KILAN KRİTERLER	203
1-) ÇELİŞMEZLİK İLKESİ	203
2-) PSİKOLOJİK KRİTER/SAMİMİYET	209
3-) NAMUS KARİNESİ	211
a-) Namus Karinesinin Esası	211
b-) Karineye Karşı Tenkitler	213
c-) Mağdurun Kişiliği	215
4-) BÖLÜNMEZLİK KURALI	216
5-) HAYATIN OLAĞAN AKIŞINA UYGUNLUK KARİNESİ	217
6-) İFTİRA ETMEYİ GEREKTİREN SEBEP veya HUSUMET İDDİASI	221
7-) İNTİKAL ŞEKLİ ve ZAMANI ÖLÇÜTÜ	224
a-) Vakia ile İntikal Arasında Geçen Süre	224
b-) İntikal Şekli	227
V. BÖLÜM; MAĞDUR BEYANI DELİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	229
1-) MAĞDUR BEYANINI HÂKİMİN DEĞERLENDİRMESİ	229
2-) RİZADA MAĞDUR BEYANININ DEĞERLENDİRİLMESİ	232
a-) Cinsel Suçlarda Rıza	232
b-) Rızada İspat Sorunu	233
c-) Mağdurun Direnç Göstermesi	236
3-) MAĞDUR BEYANI DELİLİNİN İSPAT DEĞERİ	238
a-) Mağdur Beyanını İspatta Tek Başına Yeterli Kabul Eden Görüş	239
b-) Mağdur Beyanını Cinsel Suçun İspati İçin Yeterli Bulmayan Görüş	240
c-) Karma Görüş	244
S O N U Ç	249
İNANDIRICILIK (GERÇEKLIK – GEÇERLİLİK – SAĞLAMLIK – DOĞRULAMA)	255
I-) SAĞLAMLIK KRİTERLERİ:	255
II-) GÜVENİLİRLİK ÖLÇÜTLERİ	255
KAYNAKLAR	257

KISALTMALAR CETVELİ

Age	Adı geçen eser
AİHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
ASHB	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
BAM	Bölge Adliye Mahkemesi
CMK	Ceza Muhakemesi Kanunu
CMUK	Ceza Muhakemesi Usulü Kanunu
DNA	Deoksiribo nükleik asit
hagb	Hükümün açıklanmasının geri bırakılması
IQ	(İngilizce <i>intelligence quotient</i>), zekâ katsayısı veya zekâ seviyesi, zekâyı ölçme amaçlı birkaç farklı standartlaştırılmış testlerden çıkarılan değer.
RG	Resmi Gazete
s	Sayfa
SHÇEK	Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu
TCK	Türk Ceza Kanunu
TMK	Türk Medeni Kanunu
Trc	Tercüme eden
UYAP	Ulusal Yargı Ağacı Projesi

GİRİŞ

Hukuk döneminde hiçbir insan, bir başkasının insafına terk edilemez. Hiçbir fert, bir başkasının insafına terk edilmiş degersiz bir nesneye dönüştürülemez. Hukuk, mağdur olduğunu iddia edenin maşası, oyuncası değildir. Mağdurun iddiası karşısında, sanık degersiz bir nesne, hukuk düzeni çaresiz bir aparat olarak kalamaz. Öyleyse mağdurun iddiasının, hukuken delil olarak kıymeti, hiç veya çok zayıf kabul edilmeli, iki dudağı arasından çıkan bir çift söz ile suç, ispatlanmış sayılarak mahkûmiyet hükmü verme kolaycılığına kapılmamalıdır.

Mağdur beyanı hariç her cinsel supta başka delil elde edilmesi mümkün değildir. Başka delil elde edilemediği için sadece mağdur beyanına dayanarak bir cinsel suçun ispatlamak zorunda kalındığı, asılsız bir varsayımdır. Gerçekte ise yeterli gayret ve alaka gösterildiğinde delil elde edilemeyecek bir cinsel suça tesadüf edilemez. "Cinsel suçlarda delil elde etmek zordur, hiç kimse zarar göreceğini bilerek namusuyla ilgili bir konuda başkasını suçlamaz, arada husumet veya iftira atmayı gerektiren sebep yoksa mağdur beyanı ispata esas ve yeterlidir" klişeleri, aslı esası olmayan boş sözlerdir. "*Delilsiz ispat, ispatlanmamış davada mahkûmiyet olamaz*". Mağdur beyanı, bir suç işlendiği iddiası olup bu iddiayı ispatlayan delil yoksa cinsel suçun ispatı, kural olarak hukuken mümkün değildir. Mağdur, duruşmada dinlenerek veya soruşturma beyanı izlenip tartışılarak delil haline getirildikten sonra çok istisnai hallerde mahkûmiyet hükmü verilebilir. Yine mağdurun bazı konularda doğruluğu söylediği çıkarımı yapıldıktan sonra cinsel suçun esaslı konularında da doğruluğu söylemiş olacağına güvenerek beyanını geçerli delil saymak, kabul edilebilir bir ispatlama yöntemi değildir.

Bu eserde, ceza muhakemesi hukukunun genel ilkeleri ve kurumları üzerinden cinsel suçlarda mağdur beyanının delil kabul edilmesi ve değerlendirilmesi konusu ele alınacaktır. Mağdur beyanıyla ilgili olup cinsel dokunulmazlığa karşı suçların muhakemesinde özellik arz eden durumlar, eserde toplanarak öğreti ve uygulamacıların hizmetine sunulması amaçlanmıştır.

Ceza muhakemesi hukuku alanında, bazı suç tiplerinin yargılanmasında istisnai uygulamalar geliştirmek mümkündür. Ceza muhakemesi hukuku kuralları, yargılama genel olarak geçerli olmakla birlikte suçların niteliği gereği ispat, delil, soruşturma veya kovuşturma usulleri, cezaların infazı, davaya katılma konularında özel düzenlemeye veya içtihatlarla bu genel kurallara istisnalar veya farklı yeni ilkeler getirilmektedir. Ceza muhakemesinin genel kuralları uygulandığı zaman adil sonuçlar elde edilmediği veya bu kuralların yeterli olmadığı zorunlu durumlarda içtihatı ilkeler belirlenmektedir.

Cinsel suçların yargılamasında ülkeler, genel ceza muhakemesine istisna getirerek bu suçları, soruşturma ve ispatını ayrı ve özel bir kanunda düzenlemektedir. Birçok ülke cinsel suçlara mahsus özel soruşturma ve kovuşturma usulleri ve yargılama kuralları kabul etmiştir. Bazı devletler, cinsel suçları ayrı müstakil bir kanunda düzenlerken muhakeme kurallarına da özel kanunda yer vererek genel usulün yeterli olmadığı konularda ilave hukuki düzenlemeler yapmaktadır. Ülkemizde bu suçları yargılamak üzere ihtisas mahkemeleri kurulması, kolluk, adliye ve diğer idari birimlerin uzmanlaşması gerektiği görüşü dile getirilmektedir.¹

Kanaatimizce cinsel suçlara mahsus ihtisas mahkemeleri kurulması gereksizdir. Cinsel suç davasını çözmek, özel mesleki bilgi ve uzmanlık gerektirmemektedir. Ancak, cinsel suçlarda delil toplama, beyan alma, olay yerini inceleme ve fotoğraflama, adli raporların yeterli ve ayrıntılı olarak verilmesi “*profesyonel ve ihtisaslaşmış*” kolluk, adli tıp ve diğer teknik idari ekip gerektirmektedir. Mağdur beyanı ile cinsel suçu ispatlamaya çabalamak yerine delil toplama ve ispatlamada, objektif ve teknik delil sisteme geçmeye çalışmak amaç olmalıdır.

Diğer yandan ihtisaslaşma, genel mahkeme ve genel muhakeme kanunu dışında istisnai uygulama demektir. İhtisas mahkemelerinden ülkemiz geçmişte başarılı sonuçlar elde edememiştir. Cinsel suçlara bakış kusurlu ve bu suç faillerini değerlendirme şekli sorunludur. Davada gerçeği aramak amacı yerine toplumu korkutma, genel önleme ve suçun kefaretini ödetme düşüncesi, ihtisaslaşma sanılarak adaletsiz, insafsız sonuçlara yol açılabilir, tehliklidir. Cinsel dokunulmazlığa

---

¹ Kocaoğlu, S. Sinan – Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, s 554.

karşı suçlar, toplumda tabu bir alan olup, özellikle çocuk istismarı suçu, kitlesel nefret doğuran, tepki gösterilen ve kitleleri galeyana getiren bir suçtur. Bu suç faillerinin yargısız linç edilmesi bile, toplum nazarında meşru görülmektedir. İhtisaslaşma, her zaman beklenen adil sonucu vermeyebilir. İhtisas mahkemeleri kendilerini, ayrıcalıklı özel yetkili sayarak toplumun bu suçlara bakışını kullanıp daima radikal bir linç kültürünü aygitına dönüştürbilir.

Cinsellik, geçmiş toplumlarda engellenmiş, yasaklanmış veya sansür edilip gizlenmiştir. Cinselliğin abartılmış biçimleri, sapkınlıkları, özel tuhaftıfları, patolojik bozuklukları ve marazi taşkınlıkları engelleme, yasaklama, sansür ve gizlemenin sonucudur. Cinsellik, utanç kaynağı, baş belası bir iğrençlik, tiksindirici ve kirlilik hissi ile algılanmıştır. Cinsellik, doğrudan üreme biyolojisile ilgili, tip ile irtibatlı olup genel ahlaki ve kamu sağlığını koruma sebebiyle, bütün toplumlarda sınırlamalara tabi tutulmaktadır. Cinsel bir suça yer vermeyen hiçbir ceza hukuku olmamıştır.

Toplumun cinsellik algısı ve bu suçlara yüklediği anlam yakın zamanda değişimmemesine rağmen cinsel suçlarda, her kanun değişikliği uygulamayı daha fazla karıştırmaktadır. Suç tanımında yapılan değişiklikler, içtihat oluşmasını ve istikrarlı bir uygulamayı imkânsızlaştmaktadır.

"*Cinsellik eğitimi*", okullarda on iki yıllık temel eğitim öğretiminden geçen herkese yeteri kadar verilmelidir. Sağlıklı bir neslin yetişmesi ve güçlü bir toplum ihyası için "*cinsel eğitim, aile, evlenme, evlenme engelleri, nikâh, doğum kontrolü ve aile planlaması, istenmeyen gebeliğin önlenmesi*" özellikle öğretilmelidir. Cinsel suç faillerine karşı çocukların korunmasında eğitim, özel bir yer tutmaktadır. Okullarda verilen "eğitim ve rehberlik"² hizmeti sayesinde birçok cinsel suç ve ensest ilişki ortaya çıkmaktadır. Yine okulda verilen eğitimlerle çocuklar, tehlikeli pedofili kişilerden korunmayı öğrenmektedir.³

² **Kır, Ebru** – Çocuklara Yönelik Cinsel Taciz ve İstismara Karşı Önleyici Eğitim Çalışmaları, s 795.

³ **Çocukların Cinsel Suistimal ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Lanzarote, 25.10.2007)** "Madde 6 – Çocuklara yönelik eğitim Tarafların her biri, çocukların ilk ve orta eğitim sırasında, cinsel suistimal ve cinsel istismarın risklerinin yanı sıra, çocukların gelişme kapasitelerine göre uyarla-

Çocukların vücutuna gerekmedikçe temasın yasaklanması, sağlıklı bir toplumun inşası için gerekli kültürel bir değerdir. Vücuta temas, cinsel olacağı gibi, hastalık bulaştırma riski de taşımaktadır. Öğretmenin öğrencisine, işverenin işçisine zorunlu olmayan, uzak akrabaların, çevre hisimlerin çocuk vücutuna her türlü teması, artık hoş karşılanmamalıdır.

Cinsel suçlarda, ülkemizde doktrin görüşleri ve yargusal yorumlar, genelde sanık aleyhine yapılmaktadır. Kamuoyu ve medyada, cinsel suçların failini, ezilmesi, toplumdan cezaevine sürülmesi ve bir daha oradan çıkamaması gereken *alçak, sapık, şerefsiz, aşağılık, adı bir varlık* sayılmakta, onların çok ağır cezaları hatta ölüm cezasını bile hak ettikleri ileri sürülmektedir. Bu baskın düşünceler sükünetle hukuki yorum yapmayı ve tatbikatı zorlaştırmaktadır. Basın ve yayın organlarının kadına şiddet ve çocuk istismarı haberlerini abartıp önyargı oluşturacak ve reyting toplayacak şekilde kamuoyuna duyurması, toplumdaki konuya duyarlılığı ve linç etme istahını artırmaktadır. Bu sebeplerle cinsel suç sanık ve hükümlülerine diğer suç faillerinden farklı gözle bakılması ve ayrı muamele edilmesi doğal karşılaşanın ve normalleşmektedir.

Cinsel suç failine artık doğal kabul edilen hukuki *farklı muamele* örnekleri ülkemizde giderek artmaktadır;

- ❖ Ceza muhakemesi hukukunda farklı muameleye ilk örnek, CMK 171/6-c bendinde "*cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlarda kamu davasının açılmasının ertelenmesi uygulanamaz*" kuralıdır.
- ❖ CMK 253/3 fikrada uzlaşma yolu, bu suçlara kapatılmaktadır. Uzlaşma, şikayeteye tabi suç olsa bile cinsel suçlarda uygulanmaz.
- ❖ Vekili bulunmayan cinsel suç mağduruna CMK 234/1-a.5 bir avukatın vekil olarak görevlendirilmesini emretmektedir. Cinsel suç mağduruna diğer suç mağdurlarına pek tanınmayan özel bir ayrıcalık verilmiştir.

---

narak, kendilerini koruma yollarına ilişkin bilgileri de almalarını sağlayacak gereklilik yasal veya diğer tedbirleri olacaktır. Ebeveynle birlikte işbirliği içinde sağlanacak olan bu bilgiler, yerine göre, cinsellikle ilgili bilgilerin daha genel bir kapsamında verilecek ve özellikle de yeni bilgi ve bilişim teknolojilerinin kullanımının getirdiği riskli durumlara dikkat çekilecektir."

- ❖ CMK 236/5-6 fikralarında, cinsel saldırının organ veya sair bir cisim sokarak işlenmiş nitelikli şekli ile cinsel istismar suçlarında, mağdurun ifade alma işlemi ve görüntüleri kayda alınması mecburidir. Bu kayıtlar, mağdur beyanının tekrar alınmasına gerek duymamak için ilerde davada delil olarak kullanılacaktır.
- ❖ Cinsel saldırının nitelikli hali ile cinsel istismar suçunun mağduru davaya katılmışsa, CMK 239/1 fıkra vekil tayini zorunluğunu düzenlemektedir.
- ❖ Cezaevinde, bu suçlardan hükümlü ve tutuklular suçlarının ne olduğunu söyleyemezler. Çünkü bir cinsel suçtan cezaevinde olduğu fark edilenler, öldürülebilir veya tecavüze uğrar, en azından hor ve hakir davranılır. Bunları, diğer suçtan mahkûm olanlar, oda veya koğuşlarına almak istemezler.
- ❖ Cezaevleri dolduğu zaman çare olarak başvurulan şartla tahliye süresinin kısaltılması veya af kanunlarında cinsel suç işleyenler genellikle "*kapsam dışı*" bırakılır.
- ❖ İnfazda diğer suçları işleyenler hapis cezasının 2/3 oranını kapalı cezaevinde geçirdikten sonra şartla tahliye edilirken cinsel suçları işleyenler genelde cezalarının 3/4ünü kapalıda geçirirler.
- ❖ Cinsel suçların önemli bir kısmında hükümlü, doğrudan mükerrir suçlu sayılarak verilen hapis cezasının infazı "*özel tehlikeli suçlu*" gibi gerçekleştirilir. Cinsel suçlular ile mükerrir suçluların hapis cezasının infaz sistemi aynıdır. Cinsel suçlarda hapis cezasının infazında mükerrirlik önemsiz olmuştur.
- ❖ Ülkemizde cinsel suçlara karşılık verilen hapis cezaları, işlenen fiil ile orantılı değildir ve çok ağırdır. TCK'da yapılan her değişiklikte cinsel suçların cezası biraz daha artırılmıştır. Mahkemeler, cezaları daha da sert uygulayarak insafsız sonuçlara yol açmaktadır. Bu suç sanıklarına takdiri indirim genelde gerekçe bile yazılmadan uygulanmamaktadır.
- ❖ Cinsel suçlarda, çifte cezalandırmaya yol açan kanuni düzenlemeler ve yargı uygulamaları geliştirilmiştir.

- ❖ Tutuklama kararı, cinsel bir suç isnadı altındaki kişinin gerçekten fail olup olmadığı bile doğru dürüst tespit edilmeden kolayca verilebilmektedir.
- ❖ İnfaz sonrasında eski hükümlü cinsel suç mahkûmuna kimse iş vermez, toplumda sorunlu bir hayat yaşar. Cinsel suçtan suçlu bulunma damgasını taşımak bizatihi bir yaptırımdır.⁴
- ❖ Yargılama sırasında cinsel suç mağdurları, sanıklarına göre daha fazla himaye edilmektedir. Cinsel suçlardan açılan kamu davalarına genellikle Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı katılan olarak taraf olur. Devlet adına davada savcısı olmasına rağmen bakanlıkta davaya ek katılan olarak girmektedir.
- ❖ Cinsel suç mağduru olduğunu iddia edenin üstünlüğü/kutsallığı/imtiyazı kabulü anlamına gelen farklı muamele nedeniyle sanık, kamu adına savcısı, birey olarak mağdura ve vekiline, ayrıca bir bakanlığa karşı kendini savunmak zorunda kalmaktadır.
- ❖ Cinsel suçtan hüküm giyenlere, uzun süre hem mağdur vekilini hem bakanlık adına davaya katılan avukata çift vekalet ücreti ödetilmiştir.
- ❖ Cinsel suçtan mahkum olan kişinin ailesi de suçun lekesinin acı ve izlerini dışında çeker. Mahkumun eşi ve çocukları benzeri suçların mağduru haline getirilme tehlikesi altındadırlar.
- ❖ Cinsel suçlarda suçun ispatında delil olmayan boşluklar sanık alehine tamamlanır. Genelde mağdurun doğruluğu söylediiği varsayılar ve başka delil elde edilmeye çaba harcanmadan dava açılıp mahkûmiyet kararı verilir. Başka delil olmasa bile yalnızca mağdur beyanı birçok davada suçu ispat için tek başına yeterli delil sayılır.

Mağdur beyanı, cinsel suçların ispatında büyük bir yer tutmaktadır. Beyanın alınması sırasında muhakeme hukuku kurallarına uyulması ve beyan alındıktan sonra belli kriterlere göre değerlendirilip delil olarak kullanılması, icap etmektedir. Adil bir muhakeme ve adil bir

---

⁴ Kocaoğlu, S. Sinan – Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar, s 491.

cezalandırma için mağdur beyanının delil kabul edilmesi ve değerlendirilmesi bilinmesi gereken özel ve önemli bir alandır.

Mağdurun beyanını doğrulayan elde edilmesi aklen mümkün bütün delillerin toplanması için her türlü çaba gösterilmesine rağmen başka delil elde edilememesi halinde yalnızca mağdur beyanına dayanarak mahkumiyet kararı verilebilmesi için beyan delilinin gerçeklik, sağlamlık, inandırıcılık ve gerçeklik ölçütlerine göre değerlendirilerek; Beyanın “genel olmayıp yeterli uzunlukta” olduğu, “büTÜnlÜklÜ” olarak olayı ifade ettiği, “soyut olmayıp açık” bir ifade olduğu, “ayrintıları” yeterince gösterdiği, beyanın mantığı kendi içinde “tutarlı” olduğu, “açıklaması zor bir konuyu” içermediği, “fiziki imkansızlık” taşımadığı, “abartılı” olmadığı, “tezatlık” taşımadığı, “zayıf kalan noktalarda makul açıklama” getirebildiği, kişisel olarak “yaşanmış bir tecrübeNİN ürünü” izlenimi verdiği, beyan alınırken mağdurun “ciddi, düşünceli, spontane bir biçimde, inanılır el kol hareketleri, jest ve (mimik) yüz ifadesiyle” verdiği ve “samimi” olduğunun tespit edilmesi halinde tek başına suçu ispata yeterlidir.

Mağdurun beyanını anlatırken “psikolojik hali”, suç sebebiyle benzer durumdaki kişilerin özelliklerini taşıyor olmalıdır. Mağdurun saniğa “iftira etmesini gerektirecek bir sebebi veya husumetinin olmaması” beyana inandırıcılık sağlar. Mağdurun olayı soruşturma ve kovuşturmada aynı şekilde anlatması, beyanında “istikralı” olması güveni artırır. İfade değiştirme baskısı dava dosyasından anlaşılabiliriyorsa istikrarlılığı zedelemez. Suçun adli makamlara “intikal şekli ve zamanı” önemli ölçüde beyana itibar etmede dikkate alınır. Mağdurun beyanı bazı konularda doğru ise başka delil olmayan konularda “böLünmeyerek” doğru kabul edilebilir. Mağdurun cinsel suç iddiası, toplumun bazı kesimlerinde “namusunu lekeleyen bir durum” olduğu için kolayca ileri sürülemez. Ancak bu durumda mağdurun iffetli hayat süրdüğünün belirlenmesi önemli hale gelir. Mağdurun cinsel suça maruz kaldığı iddiası o toplumdaki “hayatın olağan akışına uygun” olmalıdır. Mağdurun beyanı her halde dava dosyasındaki “diğer deliller ile kesinlikle çelişmemelidir”.

Mağdurun beyanı, giysilerdeki yırtılma, sürtünme, kirlenme ve dava dosyasındaki raporlar, direnç izleri ile uyumluluk göstermeli, biyolojik kalıntılarından elde edilen bilimsel bulgular ile de doğrulanmış olmalıdır. Suçun işlendiği yer kesin şekilde belirlenmeli ve beyana uyumlu olduğu tespit edilmelidir. Mağdur sayısının fazla olması ve aynı

olayları her birinin ifade etmesi, olayın gerçekten işlendiğini gösterir. Mağdurun usulüne uygun olarak faili teşhis edebilmesi beyanın doğruluğunu gösterir. Mağdurdan olayı ilk duyan tanığın beyanı, delil değeri taşıır ve mağdurun o anki haleti ruhiyesini bizzat gözlemleyen ilk tanığın beyanı alınmalıdır. Failin yakalanma yeri, şekli ve zamanı, mağdurun beyanına güvenilirlik sağlar.

Cinsel bir suçun ispatında, başka delil bulmak için çaba harcanmadan, sağlam ve güvenilirliği sınanmadan mağdurun beyanı tek başına yeterli delil kabul edilerek mahkûmiyet hükümleri verilirse sorunlu bir hukuki uygulama geliştirilir. Mağdur “*kadının beyanı esastır*” görüşünde olanları bu uygulama kısa vadede mutlu edebilirse de uzun dönemde kadını toplum hayatının dışına iter. Onlarla otobüs veya asansöre binmeyen paranojak erkeklerden oluşan bir toplum doğar. Hiçbir erkek aynı ortamda çalışmak istemediği kadını istihdam etmeye yeltenmez. Kadınları işe almak ve çalıştmak, işten çıkarmanın peşinden gelecek bir iftiraya uğrama korkusundan mümkün olmaz. Hukuken çözümlenmesi güçlük arz eden alacak, borç, velayet veya boşanma gibi hukuki konularda cinselliğin araç olarak kullanılmasının yolu açılır. Bir başka açıdan hâkimler delil aramadan mahkûmiyet verme kolaycılığına kapılırlar, delilsiz ve şekli yargılamlar ile verilen mahkûmiyet hükümleri mağduriyetler doğurur. Bu nedenle kural olarak mağdurun beyanı cinsel suçlarda tek ve belirleyici delil olmamalıdır. Başka delil elde etmek mümkün değilse veya elden gelen çabaya rağmen başka delil elde edilmemişse mağdur beyanı istisna hallerde doğruluğu ve güvenilirliği sınanarak delil olarak kullanılabilir.

Benzer söz veya hareketlerle işlenen tehdit, hakaret ve cinsel taciz suçlarında mağdurun beyanı deliline uygulamada farklı hukuki değer ve sonuçlar bağlanmaktadır. Cinsel taciz suçunda tek başına delil kabul edilip mahkûmiyet hükmü verilen mağdur beyanı, hakaret veya tehdit suçunda tek başına ispata yeterli delil sayılmayarak beraat kararı verilmesi tutarsızlık oluşturmaktadır.